

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

's-GRAVENHAGE, 11 December 1948.

Javastraat 68

TEL. 11500
11578

No. 51150.

Bijlagen:

Dict.: Typ.: GEHEIM PERSOONLIJK

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: Vereniging "Nederland-Indonesië".

Met verwijzing naar mijn geheim-eigenhandig schrijven van 26 November j.l., No.50346, handelende over de in hoofde dezes genoemde vereniging, heb ik de eer Uwe Excellentie nader het navolgende mede te delen.

Tijdens een op 20 en 21 November j.l. in de Internationale School voor Wijsbegeerte te Amersfoort door de vereniging "Nederland-Indonesië" voor de leden gehouden studieconferentie, waar over het algemeen geen nieuwe gezichtspunten werden geopend, heeft de bekende C.P.N.-er Ir.S.J.Rutgers nog getracht de aanwezigen te bewegen zich te verzetten tegen "de Hatta-terreur", doch dit heeft geen wijziging gebracht in de houding der vereniging als omschreven in de 3e alinea van mijn aangehaalde brief, daar de communistische stroming niet sterk genoeg ter conferentie vertegenwoordigd was. De voorzitter van het Landelijk Bestuur, Prof.Dr.W.F.Wertheim, vermoedelijk niet onkundig van de C.P.N.-plannen tot vorming van een comité om de werkzaamheden van de vereniging over te nemen, neerkomende op een afscheiding der communisten en de met hen sympathiserenden, heeft ter conferentie nog een dringend beroep gedaan op Ir.Rutgers en de "links georiënteerde leden" om de eenheid in de vereniging te bewaren, maar de C.P.N. heeft zich hierdoor niet laten weerhouden haar plannen uit te voeren. Reeds twee dagen na de conferentie heeft het Dagelijks Bestuur der C.P.N. met een artikel in "De Waarheid" een felle aanval op de vereniging "Nederland-Indonesië" gedaan en in het blad van 6 December j.l. verscheen de in afschrift hierbij overgelegde "Oproep aan het Nederlandse Volk van het Comité van Hulp aan Indonesië".

Uit deze oproep blijkt, dat het opgerichte comité op een bredere basis agitatie wil voeren, dan aanvankelijk blijkens mijn vorenbedoelde brief in het voornemen heeft gelegen. Het comité stelt zich immers ten doel: "alle mogelijke hulp te verlenen aan de slachtoffers van het gewelddadig optreden tegen het vrijheidsstreven van het Indonesische volk". Dit betreft dan niet alleen de slachtoffers onder de zgn."vrijheidsstrijders" (de P.K.I.-ers) in de Republiek, maar ook de slachtoffers van "het verzet der bevolking tegen vreemde overheersing" in de door de Nederlandse troepen bezette gebieden in Indonesië. De leden van het comité zijn allen C.P.N.-ers dan wel gelijkgezinde lieden.

In het onder de oproep in "De Waarheid" gestelde naschrift is als initiatiefnemer weggevallen (uit het A.N.P.-bericht): "de heer van Santen, lid van de 1ste Kamer voor de C.P.N." Deze C.P.N.-er kan in feite als de eerste initiatiefnemer worden aangemerkt, althans heeft het Partij-secretariaat hem opdracht gegeven het comité op te richten

HET HOOFD VAN DE DIENST.

Namens deze,

Zijne Excellentie de
Minister-President

te

's-G R A V E N H A G E.

J.G.Crabbendam.

A F S C H R I F T.

OPROEF AAN HET NEDERLANDSE VOLK.

VAN HET COMITÉ "HULP AAN INDONESIË".

De gebeurtenissen, welke in de laatste tijd, zowel in de Indonesische Republiek, als in de door de Nederlandse troepen bezette gebieden van Indonesië plaats vinden, hebben ondergetekenden in steeds toenemende mate verontrust.

Het gewelddadig optreden van de regering Hatta tegen de democratische organisaties in de Republiek - met name de Indonesische Communistische Partij, de vakbeweging (S.O.B.S.I.), de jeugdbeweging Pesindo, begonnen op 1 September 1948, dus 17 dagen vóór de zogenaamde "communistiche opstand in Radioen", toont aan dat de regering-Hatta handelt tegen de rechten en vrijheden van het Indonesische volk.

De massale arrestaties, de gruwelijke openbare moorden, zonder enige vorm van proces, op democratische leiders zijn in strijd met de elementaire mensenrechten. De regering-Hatta heeft zich volkomen op één lijn gesteld met het wrede en corrupte ten onder gaande regien van Tsjiang Kai Sjek en van de Griekse regering te Athene.

In de door de Nederlandse troepen bezette gebieden heerst dezelfde toestand. Het verzet van de bevolking tegen vreemde overheersing neemt met de dag toe. De Nederlandse legerleiding beantwoordt dit verzet met het nemen van de meest barbaarse represaille-maatregelen tegen de onschuldige bevolking. Zonder enige rechtspraak worden Indonesiërs terechtgesteld, of in de gevangenissen en concentratiekampen geworpen en worden dorpen platgebrand.

In de gevangenissen van de Hatta-regering en van de Nederlandse bezetters dreigt de dood voor vele vooraanstaande leiders van het Indonesische volk. Onder hen bevinden zich Indonesiërs, die actief hebben deelgenomen aan de anti-fascistische strijd in Nederland gedurende de Duitse en in Indonesië gedurende de Japanse overheersing.

Deze schandelijke feiten noodzaken ons onmiddellijk een comité op te richten om het leven van de Indonesische vrijheidsstrijders, dat door de Hatta-groep ernstig wordt bedreigd, te redden.

Het Comité stelt zich ten doel van de Hatta-regering te eisen, dat de executies onmiddellijk stopgezet worden en dat de gevangen genomen vrijheidsstrijders onmiddellijk het recht verleend wordt zich in het openbaar te verdedigen en alle gewenste rechtsbijstand te verkrijgen.

Het Comité eist eveneens, dat onpartijdige waarnemers, journalisten en juristen bij de processen toegelaten zullen worden en de gelegenheid zullen krijgen de situatie, zowel in de Republiek als in de door de Nederlandse troepen bezette gebieden, te onderzoeken. Het Comité eist ook, dat er volledige opheldering verschaft zal worden over de gebeurtenissen in September j.l. rondom Radioen.

Het Comité stelt zich tenslotte ten doel alle mogelijke hulp te verlenen aan de slachtoffers van het gewelddadig optreden tegen het vrijheidsstreven van het Indonesische volk.

Het Comité doet een beroep op U, vooruitstrevende Nederlanders, om Uw instemming te betuigen met het Comité en U daarbij aan te sluiten.

Het Comité doet verder een beroep op U ons streven te steunen door Uw geldelijke bijdragen te storten op postgirorekening 583472, t.n.v. J.H. van Santen-Moes, Herengracht 28, Amsterdam, Tel. 40944.

Nederlanders, redt het leven van de Indonesische vrijheidsstrijders. Sluit U aan bij het Comité "Hulp aan Indonesië".

Go Gin Twan, student, Amsterdam.

Mr. S. Hamsah, Den Haag.

H. Hennink, Algemeen Secretaris E.V.C., Velsen.

H.Hermans, lid 2e Kamer, Vaals.
F.Hoornweg, bestuurder Algem. Bedrijfsbond
Transport, Rotterdam.
W.Klinkenberg, student, Amsterdam.
J.Jansma, werkzaam bij N.D.S.M., Amsterdam.
F.E.S.Kuiper, student, Amsterdam.
Dr.Kwee Tien Lan, arts, Dordrecht.
Pratomo, journalist, Amsterdam.
Mevr.S.Pratomo-Gret, Amsterdam.
Ir.S.J.Rutgers, Amsterdam.
J.van Santen, lid 1e Kamer, Amsterdam.
Mevr.J.H.van Santen-Noes, arts, Amsterdam.
Soenito, Amsterdam.
L.Touw, bestuurder H.F.M., Den Haag.
W.J.van Uden, secr. Bedrijfsbestuur Wester
Suikerraffinaderij, IJpendam.
Theun de Vries, letterkundige, Amsterdam.

Bovenstaande oproep ontvingen wij rechtstreeks van het Comité. Het A.N.P.-bericht, dat van deze oproep in zijn persdienst melding maakte, beperkte zijn vermelding van de initiatiefnemers tot een drietal namen. Het zegt woordelijk: "Tot de initiatiefnemers behoren o.m. de heer Herman, lid van de Tweede Kamer voor de O.P.N. en de heer Hennink, algemeen secretaris van de E.V.O.".

De bovenstaande beperking van de namen van de initiatiefnemers toont de "objectiviteit" van bovengenoemd persbureau.